

Työelämän monet polut ja erilaiset taidot

– Ammatit tutuiksi yläkoululaisille

Yhteistyössä

 NUORI Yrittäjyys
UNG Företagsamhet

Suomen

VANHEMPAINLIITTO

Työelämän monet polut ja erilaiset taidot

”Ammatit tutuiksi yläkoululaisille”

– ohjeita järjestäjille

Työelämän monet polut ja erilaiset taidot -kampanja on yläkoululaisille suunnattu ammatinvalintaa tukeva kampanja.

Kampanjan yksinkertainen ajatus on kertoa nuorille erilaisista ammateista, työelämäpoluista ja työarjesta. Kampanja on tarkoitettu järjestettävään kouluissa 8-9-luokkalaisille. Vanhempainyhdistyksen rooli on toimia tapahtuman järjestäjänä yhteistyössä koulun kanssa sekä rekrytoida vanhempia esittelemään ammattejaan tapahtumassa.

Suunnittelu

Valmistelu on hyvä aloittaa sopimalla yhteyshenkilöistä tapahtuman osalta. Vanhempainyhdistyksen rooli on toimia tapahtuman järjestäjänä ja ammatin esittelijöiden rekrytoijana. Koulun rooli on huolehtia tapahtuman aikaisesta koululaisten ohjaamisesta sekä puitteiden (koulun tilat) järjestämisestä. Tarkoitus on, että kampanja on osa koulupäivää. Ensimmäisenä on tärkeää sopia koulun kanssa päivämäärä tapahtumalle. Tapahtuman voi järjestää joko lauantaikoulupäivänä tai arkipäivänä.

Vanhempien rekrytointi on helpointa toteuttaa vanhempainillan yhteydessä, jossa kiinnostuneista vanhemmista on hyvä kerätä lista. Vanhempien rekrytoinnin tueksi on valmisteltu materiaali, minkä voi esittää vanhempainillassa tai vanhempainyhdistyksen kokouksessa.

Nuorilta on hyvä kysyä kiinnostavimpia (esim. top 3 ammatit) ammatteja ennen lopullista päätöstä esittelijöistä. Jos vanhempien joukosta ei löydy nuorten haluamia ammattilaisia, voi vanhempainyhdistys tiedustella kyseisiä ammattilaisia suoraan eri yrityksiltä, yhdistyksiltä tai viranomaisilta. Hyödyntäkää järjestelyissä kampanjan tarjoamia pohtia ja malleja.

Aikataulu

Aikataulu on hyvä sopia tarkkaan ammatteja esittelemään tulevien vanhempien ja koulun kanssa. Toteutustapana voi olla yksi kokonainen koulupäivä tai puolikas päivä, ammattien esittelijöiden sekä opiskelijoiden määrästä riippuen. Ohjeet on hyvä laatia luokka/ ryhmäkohtaisesti aikatauluineen.

Suunnitelma voi olla rungoltaan seuraavanlainen:

- 1. Esittelypisteiden valmistelu**, tilana 1 luokka / esittelijä, käytettävissä luokan tarvikkeet mm. projektori ja tussitaulu (8:30-9:00)
- 2. Tilaisuuden avaus** (9:00)
- 3. Luokat kiertävät** opettajien kanssa luokissa (9:00-10:20)
- 4. Tauko** (10:20-10:30)
- 5. Luokat/ ryhmät kiertävät** luokissa (10:30-11:30)
- 6. Tilaisuuden purku ja päättäminen**

Toteutus

Oppilaat on hyvä jakaa noin 10 hengen ryhmiin, joissa he kulkevat pisteeltä toiselle. Jokaisen ryhmän mukana on opettaja, tai luokasta on nimetty vastuuoppilas. Jokaiselle ammatinesittelijälle varataan oma paikka tarvittavineen välinein.

Esittelyn sisältö

Jokainen ammattiesittely kestää 20 min. Vaihtoehtoisesti voitte sopia myös joidenkin ammattien esittelyn toteuttamisesta työpajana, minkä kesto voi olla esim. 40 min. Esityksen on tarkoitus olla hyvin käytännönläheinen ja kuvastaa todellista arkea eri ammateissa. Esitys on vapaa ja työn rekvisiittaa voi olla mukana. Esityksessä voit käsitellä vapaamuotoisesti seuraavia asioita:

- Esittele kuka olet
- Esiteltävä ammatti
- Minkälaista työ käytännössä on?
- Millaisia taitoja ammatissa vaaditaan?
- Miten alalle opiskellaan?
- Tyypillinen työympäristö
- Miten olen itse päätenyt alalle?
- Tiesitkö jo yläkoulussa ollessasi mille alalle halusit?
- Missä vaiheessa syntyi päätös tai idea, että haluat tähän ammattiin?
- Mikä työssäni on parasta?
- Nuorille tarjotaan myös mahdollisuus kysyä

Voit havainnollistaa kerrontaa kuvin / videoin / työvälinein / esimerkein / äänimateriaalein mahdollisuuksien mukaan. Voit myös teettää nuorilla jonkin tehtävän tai keskusteluttaa ammattiin liittyvästä aiheesta. On hyvä varautua vastaamaan palkkakysymyksen selvittämällä, mikä on alan tyypillinen aloituspalkka.

Esitysmateriaali

Mikäli esittäjällä on ppt tms. esitys, sen voi ottaa mukaan muistitikulla tai lähettää etukäteen. Esityksiä varten on tehty pptx-pohja. Koneelta on hyvä mahdollistaa pääsy verkkoon, joten esityksen lataaminen google driveltä tms. saadaan onnistumaan. Oman tietokoneen käyttö on myös mahdollista. Kaikki nykyaikaisten esitystekniikoiden mahdollisuus tulee varmistaa koululta ennen tapahtumaa.

Materiaalit

Ohjeet kampanjan järjestämiseen
Kampanjan esittelydiat vanhempainiltaan
Ohjeet vanhempainyhdistyksille
Ohjeet opettajille
Aikataulupohja
Esityspohja ammatin esittelijöille

Ammatit tutuiksi yläkoululaisille -ohjeistus Vanhempainyhdistyksille

1. Sopikaa rehtorin/ opon/ opettajien kanssa toteutuksesta (pvm) ja laatikaa yhteinen ohjeistus

Sopikaa yhteisesti Ammatit tutuiksi -projektista koulun rehtorin, opon ja/tai opettajien kanssa. Sopikaa tapahtumalle päivämäärä. Laatikaa yhteinen ohjeistus toteutukselle. Hyödyntäkää kampanjamateriaaleja.

2. Laatikaa aikataulusuunnitelma

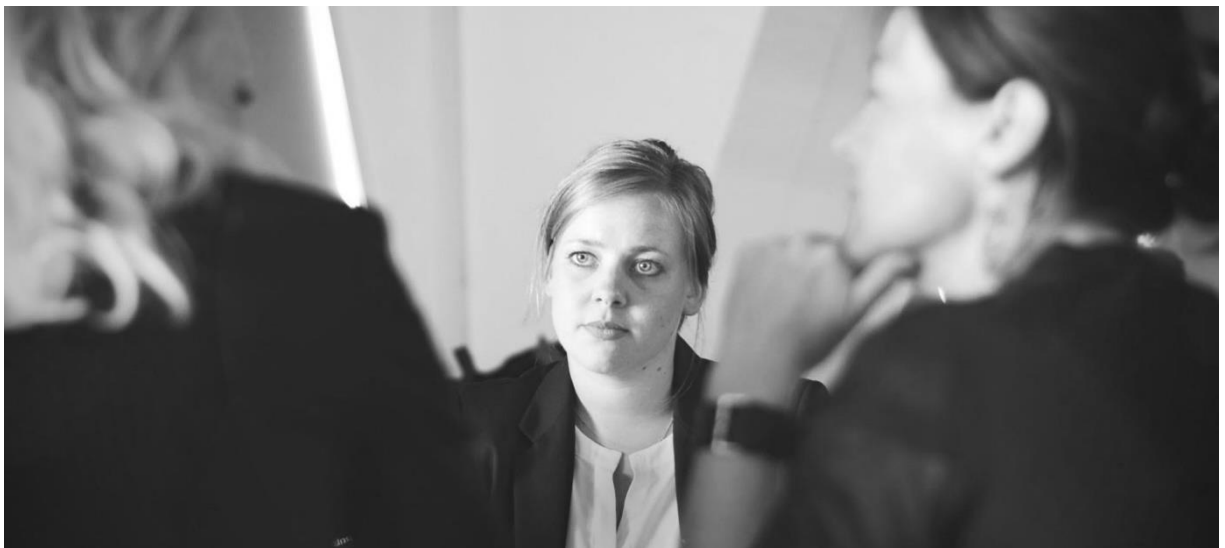
Laatikaa aikataulusuunnitelma yhdeksi päiväksi tai puolikkaaksi päiväksi. Pohtikaa, kuinka monelle vanhemmalle on tarvetta. Tapahtuma voi olla puolen päivän mittainen (2-3 oppituntia) ja se voi olla yksi luokka tai ikäluokka – miten koulussa on totuttu tekemään asioita. Tapa on vapaa, mutta idea on se, että nuoret kuulisivat työelämän pelisäännöistä ja erilaisesta osaamisesta toisten nuorten vanhemmilta. Jaksottakaa jokaiselle luokalle tai pienryhmälle esim. 4-8 ammattia. 20 min aikaa per esittäjä riittää. Kysykää nuorilta heitä kiinnostavia ammatteja.

3. Kerätkää henkilöt, jotka kertovat työelämästään ja -polustaan

Rekrytoikaa vanhemmat ja ohjeistakaa ammattien esittelyn toimintaperiaate. Yksinkertaisuudessaan kampanjassa ihmiset kertovat omasta työelämästään ja -polustaan.

4. Toteuttakaa suunnitelma

5. Arvioikaa toteutus ja kerätkää palaute

Ohjeistus opettajalle (malli)

Ammatit tutuiksi yläkoululaisille -tilaisuus lauantaina XX.XX.2018 (9.00- 11.30)

Luokkasi/ ryhmäsi kiertää seuraavat ammattilaiset:

1. klo 9.00-9.20 **Esittelijän nimi + ammatti /ammattiala**
2. klo 9.20-9.40 **Esittelijän nimi + ammatti /ammattiala**
3. klo 9.40-10.00 **Esittelijän nimi + ammatti /ammattiala**
4. klo 10.00-10.20 **Esittelijän nimi + ammatti /ammattiala**
5. **TAUKO**
6. klo 10.30-10.50 **nimi + ammatti /ammattiala**
7. klo 10.50-11.10 **Esittelijän nimi + ammatti /ammattiala**
8. klo 11.10-11.30 **Esittelijän nimi + ammatti /ammattiala**

Kunkin ammatin esittely kestää 20 minuuttia. Tarkoitus on, että esittäjä ja oppilaat jutustelevat teemasta ja oppilaat esittävät etukäteen valmistamiaan kysymyksiä.

Luokanvalvojan rooli on katsoa, että aikataulu pitää. Tarkoitus ei ole oppituntimainen tilanne vaan vapaamuotoinen keskustelu. Tuolit järjestetään mielellään esim. ympyrään/puolikaareen ja pyydetään esittäjä istumaan joukkoon.

Luottamusoppilaalle voi antaa tehtäväksi ainakin esittää kysymyksiä, jos muut oppilaat ujostelevat. Luokassa on luokanvalvoja (ja toinen aikuinen, vanhempi) joka tarvittaessa vievät keskustelua eteenpäin.

Vanhempainyhdistys valmistelee työn tapahtuman järjestämiseksi.

Kysymysten valmistaminen:

Käytä viikon aikana jostakin omasta tunnistasi osa kysymysten valmistamiseen ja ota ne talteen itsellesi (kopiot oppilaille - tai toisinpäin). Pyydä kollegalta apua jos oman tunnin käyttö ei onnistu.

Ammatit tutuiksi – aikataulu XX.XX.2018 (malli)

Klo: 9.00-11.30

Ryhmä XX. Luottamusoppilaat opastavat koulussa liikkumisessa.

1: 9.00-9.20

2: 9.20-9.40

3: 9.40-10.00

4: 10.00-10.20

Tauko

5: 10.30-10.50

6: 10.50-11.10

7: 11.10-11.30

	Nimi	Ammatti/ ammattiala	1	2	3	4	5	6	7
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

Ammatit tutuiksi – aikataulu XX.XX.2018 (malli)

Klo: 12.30-14.10

Ryhmä XX. Luottamusoppilaat opastavat koulussa liikkumisessa.

1: 12.30-12.50

2: 12.55-13.15

3: 13.25-13.45

4: 13.50-14.10

	Nimi	Ammatti/ ammattiala	Klo			
			1	2	3	4
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

Ammatit tutuiksi – esittelijöiden yhteystiedot

	Nimi	Ammatti/ ammattiala	Yhteystiedot (sähköposti)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			